

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของ สนง.กกต. และ อบท.

นายดัมพ์ สุริโย

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเครือข่ายการเลือกตั้ง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง ส.ถ. / ผ.ถ.

รัฐธรรมนูญ มาตรา 258

ก. ด้านการเมือง

(1) ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองรวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยอิสระปราศจากการครอบงำไม่ว่าด้วยทางใด

(4) มีกลไกที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(5) มีกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง ส.ถ. / ผ.ถ.

รัฐธรรมนูญ มาตรา 252

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามแนวทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย

การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พันธกิจ	กลยุทธ์	ผู้รับผิดชอบ
	(ข้อ)	
1. การให้การศึกษาและเสริมสร้างวัฒนธรรมการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	15	ศร., กกต., อปท., หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม 15 หน่วย
2. การคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และการเสริมสร้างสำนึก ทักษะ และหน้าที่ของพลเมือง	3	พร., มท., ศธ., สถาบันการศึกษา, มหาวิทยาลัย รวม 12 หน่วยหลัก
3. การเสริมสร้าง ปชต. แบบปรึกษาหารือและกลไในการดูแลเสียงข้างน้อย	4	1. มท. 2. รัฐสภา 3 อปท. 4. สถาบันพระปกเกล้า 5. สถาบันติราราชานุภาพ

พันธกิจ	กลยุทธ์	ผู้รับผิดชอบ
	(ข้อ)	
4. การพัฒนาและเสริมสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน	5	1. กสธ.
		2. อปท.
		3. กทม.
		4. สถาบันพัฒนาชุมชน
5. การส่งเสริมการรวมกลุ่มและการยกระดับบทบาทของภาคประชาสังคมให้มีความเข้มแข็ง	7	1. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
		2. อปท.
		3. กทม.
		4. สถาบันพัฒนาชุมชน

ประเด็นที่ 4 การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรมเพื่อการปฏิรูปประเทศ

พันธกิจ	กลยุทธ์	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	(ข้อ)	
1. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในทางการเมืองและการเลือกตั้งทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น	5 กลยุทธ์	1. ครม.
	ข้อเสนอแนะ	2. กกต.
	เรื่องเร่งด่วน (Quick Win)	3. คปร. 4. มท.
	2	และอื่นๆ รวม 12 หน่วย
2. การป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียง	2 กลยุทธ์	1. กกต.
	(Quick Win)	2. สนง.ศาลยุติธรรม
	14	3. สต.ผต. 4. พรรคการเมือง

ข้อเสนอแนะเรื่องเร่งด่วน (Quick Win)

- (1) บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างเข้มงวด จริงจัง และเด็ดขาด
- (2) มาตรการให้เจ้าหน้าที่ฝังตัวในการติดตาม สอดส่อง ดูแลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ทั้งในทางลับและทางแจ้ง
- (3) มาตรการการชี้เบาะแสการทุจริตการเลือกตั้ง และการให้รางวัลแก่ผู้ชี้เบาะแส
- (4) มาตรการลดค่าใช้จ่ายในการปาเสียง เช่น การทำป้าย การโฆษณา เป็นต้น เพื่อให้เกิดความเที่ยงธรรมแก่ทุกพรรคการเมือง
- (5) การที่ผู้สมัครจะใช้จ่ายเงินเพื่อการกุศล ทำบุญ หรือกิจกรรมสาธารณะให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนและไม่กำกวม
- (6) การกำหนดผู้ช่วยหาเสียงต้องกำหนดจำนวนและบทบาทที่ให้ชัดเจนและให้มีความรับผิดชอบร่วมกันกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อเสนอแนะเรื่องเร่งด่วน (Quick Win)

- (7) การจัดทำโปสเตอร์หาเสียงให้มีรูปแบบและขนาดเดียวกัน
- (8) กำหนดสถานที่ติดโปสเตอร์ให้ชัดเจน
- (9) ไม่ควรใช้เครื่องขยายเสียงในแหล่งชุมชน
- (10) เจ้าหน้าที่ที่จัดการเลือกตั้งไม่ควรอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ตนเองอาศัยอยู่
- (11) การกำหนดให้ภาคประชาสังคมมาช่วยในการสอดส่อง ดูแลการเลือกตั้ง
คณะกรรมการการเลือกตั้งควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน
- (12) ในช่วงเวลาที่มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเลือกตั้งห้ามแจก
สิ่งของทุกชนิด
- (13) สร้างมาตรการในการไม่ซื้อสิทธิขายเสียง เช่น หมู่บ้านไม่ขายเสียง เป็นต้น
- (14) สร้างจิตอาสาพัฒนาการเมือง เช่น กลุ่มนักเรียนและนักศึกษา เป็นต้น

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง ส.ถ. / ผ.ถ.

พ.ร.บ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562

มาตรา 5

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการจัดการเลือกตั้งตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือหน่วยงานของรัฐที่จัดการเลือกตั้งร้องขอ

มาตรา 72

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่ให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งและมาใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างกว้างขวาง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง ส.ถ. / ผ.ถ.

เป้าหมายการเลือกตั้ง

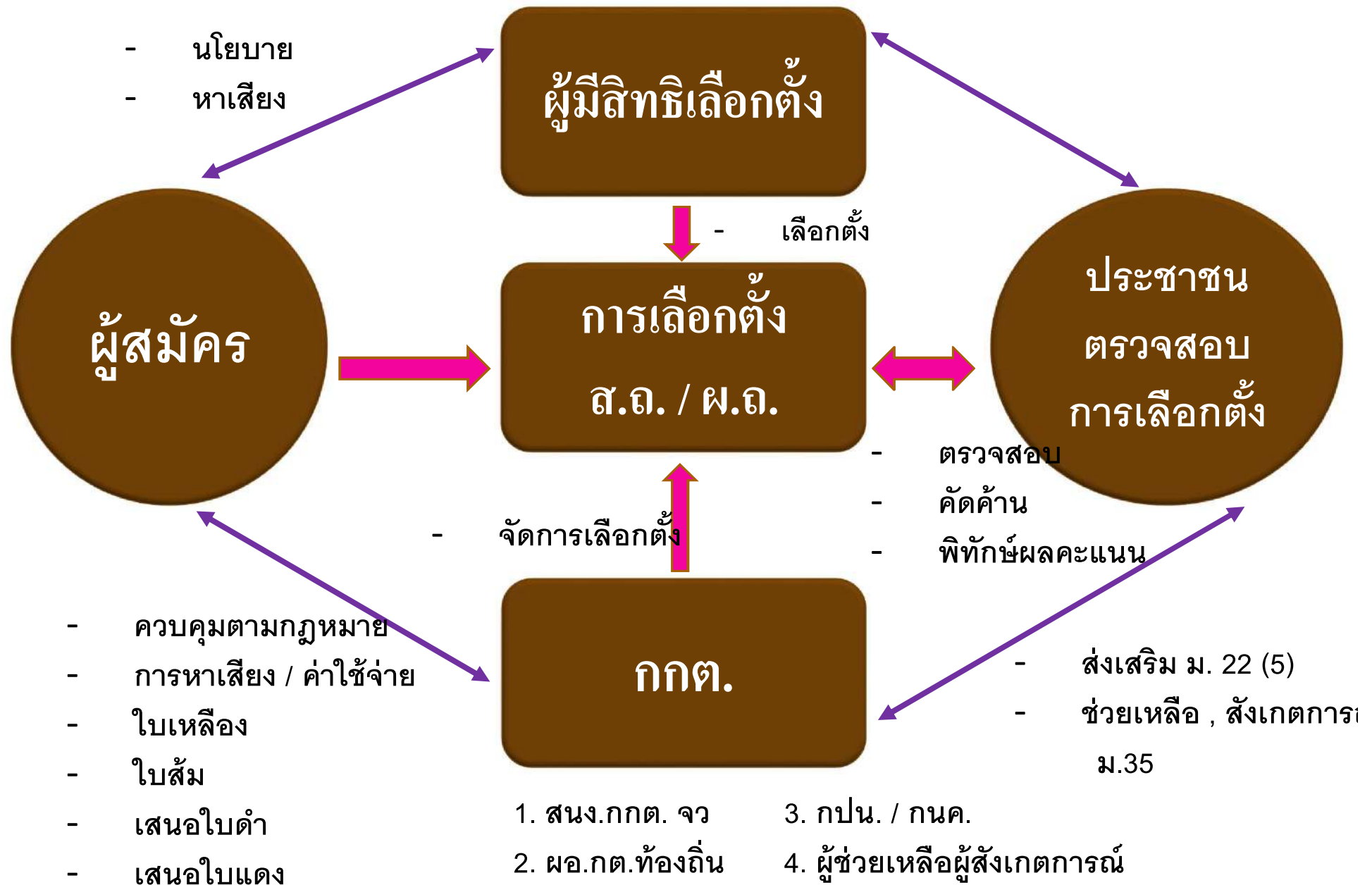
1. เพิ่มการใช้สิทธิเลือกตั้ง
2. ลดบัตรเสีย
3. ลดเรื่องการทุจริต
4. ลดเรื่องร้องคัดค้าน

การเลือกตั้งท้องถิ่น ครบวาระปี 2556

อปท. (แห่ง)	% ใช้สิทธิ	% บัตรเสีย	เรื่องร้องเรียน (สำนวน)
กทม. 1	63.88	1.37	29
อบจ. (27)			
ทน. (5)	61.51	3.12	216
ทม. (41)			
ทต. (733)	62.55	4.17	26
อบต. (1,524)			
	59.98	4.10	75
	72.23	3.38	391
	75.46	6.13	686

การเลือกตั้งท้องถิ่น ครบวาระปี 2557

อปท. (แห่ง)	% ใช้สิทธิ	% บัตรเสีย	เรื่องร้องเรียน (จำนวน)
อบจ. (2)	51.71	2.02	20
ทน. (1)			
ทผ. (22)	57.54	4.12	33
ทต. (695)			
อบต. (3,099)	77.27	4.79	950

กิจกรรม	หน่วยงาน/องค์กร/ผู้ดำเนินการ
การจัดการเลือกตั้ง	- กกต. ท้องถิ่น - ผอ.กกต.ท้องถิ่น - ผู้ช่วยเหลือ - กปน./รปภ.
การควบคุมตามกฎหมายการดำเนินคดี	- กกต. - ผอ.กกต.จว. - อนุกรรมการสืบสวนไต่สวน - จพง. ตามกฎหมาย - จพง. ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ - องค์กรตามกระบวนการยุติธรรม
การกำหนดควบคุมค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครฯ	- สนง.กกต.จว. - คณะกรรมการตรวจสอบฯ - อปท.
การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งของประชาชน	- สนง.กกต. - อปท. - เครือข่าย - ผู้มีส่วนได้เสีย
การมีส่วนร่วมตรวจสอบการเลือกตั้ง	- ส่งเสริมให้ประชาชนตรวจสอบการเลือกตั้งโดยหน่วยงานของรัฐ - สถาบันการศึกษาองค์กรเอกชน - สนง.กกต.จว.

1. การให้ความรู้ผู้เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

2. การให้ข้อมูลการประชาสัมพันธ์การรณรงค์การเลือกตั้ง

3. การช่วยเหลือ การสังเกตการณ์การเลือกตั้ง

4. การส่งเสริมให้ประชาชนตรวจสอบการเลือกตั้ง

การให้ความรู้เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

- กิจกรรมการเลือกตั้งเชิงสมานฉันท์
 - ผู้คาดว่าสมัคร/ผู้สมัคร/ผู้ช่วยเหลือ
 - ผู้เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง
- กิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้
 - ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
 - กปน. มืออาชีพ
 - เครือข่าย อปท. ฯลฯ
 - เครือข่ายการเลือกตั้งของ สنج.กกต.จว.

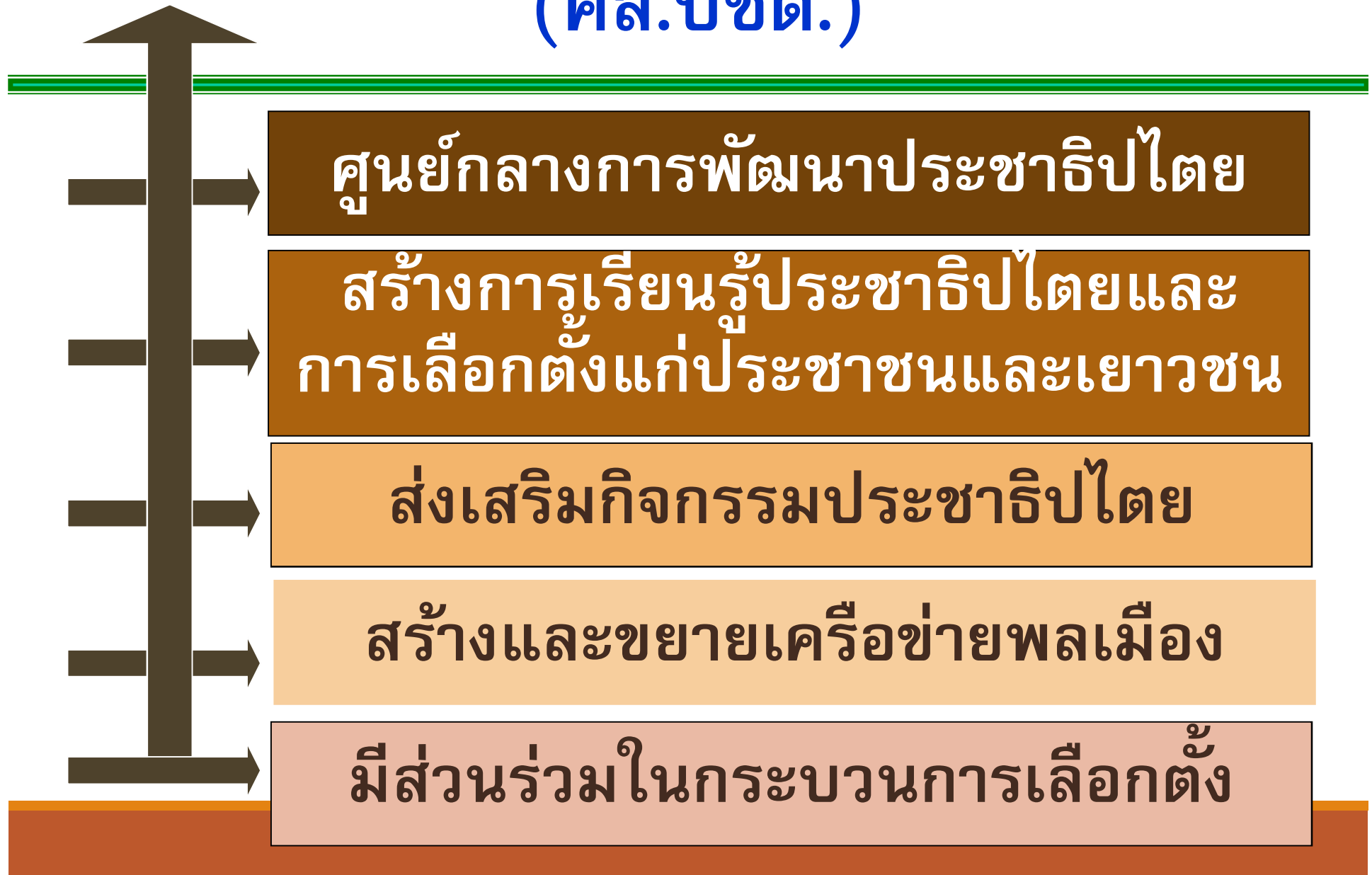
ผู้ให้ข้อมูลการเลือกตั้ง ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง

- ดีเจ ประชาธิปไตยชุมชน
- วิทยากรสตรี
- กม.ผู้ดูแลหอกระจายข่าว
- ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลเสียงตามสาย
- องค์กรปกครองท้องถิ่น และเครือข่าย

การให้ข้อมูลการประชาสัมพันธ์การรณรงค์การเลือกตั้ง (เน้นหนัก , เชิงลึก)

- ศส.ปชต.
- ผจ.ปน.
- หมู่บ้านไม่ชายเสี่ยง
- อาสาสมัคร 5 ประสาน
 - กก. ศส.ปชต.
 - กม. (กรรมการหมู่บ้าน)
 - อสม.
 - กพ.สม. (กรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน)
 - ผู้นำสูงอายุ (ของ พม.)
- โรงเรียนสถาบันการศึกษาในเขต อปท.

ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย (ศส.ปชต.)

หลัก 5 ก. ศส.ปชต. เข้มแข็ง

1.กลุ่ม

- หลากหลาย
- มีทะเบียน/ระบบฐานข้อมูล
- ทุกคนเข้าใจหน้าที่/มีประชุมสม่ำเสมอ

2.กรรมการ

- รู้ เข้าใจบทบาทหน้าที่
- มีประชุมสม่ำเสมอ
- ประสานงานภาคีเครือข่าย/บูรณาการงานร่วมกัน
- เผยแพร่ผลงานให้ประชาชนทราบ

3.กฎ กติกา

- มีกฎ กติกา ข้อตกลง จรรยาบรรณในการทำงานร่วมกัน
- ประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนทราบทั่วกัน

5.กิจกรรม

- ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง
- มีการดำเนินงานต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

4.กองทุน

- สามารถระดมทุนและทรัพยากรมาใช้ดำเนินกิจกรรมได้

การช่วยเหลือ / สังเกตการณ์การเลือกตั้ง

ผู้ช่วยเหลือการเลือกตั้ง / ผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้ง

- ปฏิบัติหน้าที่บริเวณหน้าที่เลือกตั้ง
- ลูกเสืออาสา กกต.
- รด. จิตอาสา
- ศส.ปชต.

ในห้วงมีประกาศให้มีการเลือกตั้ง - วันเลือกตั้ง

ผู้ตรวจสอบการเลือกตั้ง

- ประชาชน
- สื่อมวลชน
- องค์การชุมชน

การส่งเสริมให้ประชาชนตรวจสอบการเลือกตั้ง

- เพื่อป้องกันการทุจริต
- เพื่อพิทักษ์ผลคะแนน

ให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษาองค์กร
เอกชน ส่งเสริมให้ประชาชนตรวจสอบการ
เลือกตั้ง (กกต. ออกหลักเกณฑ์เงื่อนไขวิธีการ)